

Moje Drawno wczoraj i dziś

Drawno położone jest w malowniczej okolicy nad rzeką Drawą, między dwoma jeziorami Adamowo i Grażyna. Pierwsze wzmianki o mieście przypadają na lata 1313 a 1333, jego założycielami była rodzina Wedłów z Korytowa. Jedną z pierwszych nazw Drawna brzmiała „Neuwedel” (Nowy Wedel), po wyzwoleniu 12. lutego 1945 r., miasto nazywano „Nowe nad Drawą” i „Kniazie”.

Herb Drawna

Lewa strona nawiązuje do herbu Wedłów w którym znajdowało się czarne zębate koło na żółtym tle. Żuraw trzymający srebrny kamień, to symbol „czujnego strażnika”. Dawniej Drawno było miastem pogranicza strzegące granic Brandenburgii. Kolor niebieski to błękit okalających miasto jezior i rzeki.

Studnie artezyjskie

Nazwa pochodzi od hrabstwa Artois we Francji w której w roku 1126 powstały pierwsze w Europie tego rodzaju studnie. Są one sztucznie wiercone w wyniku czego woda pod ciśnieniem hydrostatycznym wytryska z ziemi często jako fontanna. Takie studnie artezyjskie z samoczynnie wypływającą wodą, są również na terenie Drawna. Powstały na przełomie XVII i XIX w. znajdują się przy ulicy: Szkolnej, Ogrodowej, Tylnej i Kolejowej oraz przy Placu Zgody.

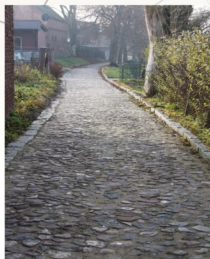

Studnia artezyjska, fot. A. Hołownia

Studnia artezyjska, fot. B. Ciżewska

W śródmieściu zachował się dawny układ urbanistyczny miasta z rynkiem i wąskimi uliczkami, przy których stoją domy z XVIII i XIX w. Właśnie przy niektórych z nich znajdują się zabytkowe źródła wód artezyjskich, zdalnych do picia.

Ulica Tylna, fot. T. Hołownia

Dawniej Marktplatz, dzisiaj Plac Wolności

Plac Wolności

(dawniej Marktplatz) w czasie wojny uległ zniszczeniu. W miejscu, gdzie dawniej był ratusz połączony z siedzibą policji, dziś jest przystanek autobusowy, „Dąb Papieski” upamiętniający Jana Pawła II oraz drewniana kapliczka z figurką Chrystusa Bolejącego.

Panorama Drawna z ok. 1652 r., wg. M. Meriana

Mury obronne miasta

Średniowieczne Drawno posiadało trzy główne ulice: Środkową (dziś ulica Choszczeńska), Młyńską (dziś ulica Szkolna) i Górną (dziś ulica T. Kościuszki). Po 1326 r. system obronny miasta wzmocniono murami obronnymi. Potęgę tych murów przedstawił w swoim miedziorycie trzysta lat później Matthäus Merian. Do miasta można było wjechać trzema bramami: od strony Choszczna – Kamienną inaczej Młyńską, od Żółwina – Nową, a od strony Kalisza Pomorskiego tzw. Bramą Polską, która miała bezpośrednie połączenie z zamkiem. Była jeszcze jedna duża brama tzw. Wodna, pomijana w literaturze, lecz widoczna na miedziorycie Meriana. Ułatwiała ona mieszkańcom dostęp do jeziora Adamowo.

Mury obronne miasta, fot. M. Holownia

Kalendarium Jubileuszowe z okazji obchodów 700 – lecia Drawna

Styczeń 2013

- Rozpoczęcie Roku Jubileuszowego (Sylwester - Nowy Rok 2013)
- Uroczysta Sesja Rady Miejskiej w Drawnie (18 stycznia 2013)
- Wydanie kalendarza z zabytkami miasta, kartek pocztowych, foldera i stempli
- Wydanie „Kawaliery” okolicznościowej (w ciągu całego roku)

Luty 2013

- Dzień Osadnika i Kombatanta - „Miłość do Ojczyzny” (12 lutego 2013)
  - Koncert
  - Wystawa pamiątek pierwszych osadników
  - Ogłoszenie konkursów okolicznościowych pt. „Moje miasto”
  - Prezentacja multimedialna Drawna w kinie Wedel
- Wystawa- „700 lat ... ” z okazji Jubileuszu Miasta

Marzec 2013

- Otwarty turniej brydża sportowego o Puchar Burmistrza Drawna z okazji 700-lecia Drawna (10 marca 2013)
- Konkurs skoku wzwyż „ Poskaczmy razem” (marzec-kwiecień 2013)
- Indywidualne mistrzostwa gminy Drawno w brydżu sportowym (14 marca 2013)

Kwiecień 2013

- Otwarcie wystawy w Galerii Pamiątek Ziemi Drawieńskiej w spichlerzu pt. „Ocalić od zapomnienia” (15 kwietnia 2013)
- Mistrzostwa gminy par w brydżu sportowym pod patronatem Burmistrza Drawna (25 kwietnia 2013)

Maj 2013

- Konkurs na zakładkę do książki
- Majowe Święta (1-3 maja 2013)
  - Rozstrzygnięcie konkursów ogłoszonych w lutym
  - Turniej Strzelecki
  - Koncert muzyki poważnej
- XVI Biegi Uliczne (10 maja 2013)
- Powiatowe otwarcie sezonu w klasie optymist (11 maja 2013)
- VI Wojewódzki Festiwal Zespołów Piosenki Ludowej (18 maja 2013)
- Ogłoszenie konkursów plastycznych pt. „700-lecie Drawna”
- Warsztaty rzeźbiarskie – „Witacze na 700-lecie Miasta” (20-24 maja 2013)
- „Niezapominajka” na 700-lecie Drawna (22 maja 2013)
  - Przedstawienie i konkurs
- Przedstawienie teatryku zamkowego z Niemieńska w inscenizacji pt. „Legenda znad Drawy” (22 maja 2013)

Czerwiec 2013

- XVII Festyn z okazji Dnia Dziecka w Barnimiu (2 czerwca 2013)
- Noc Świętojańska (21 czerwca 2013)
  - Parada łodzi z epoki
  - Pokaz walk rycerskich
  - Teatr ognia
- „Historia Drawna w plenerze” – zwiedzanie zabytków (czerwiec 2013)

- „Historia Drawna w plenerze” – zwiedzanie zabytków (czerwiec 2013)
- XIV Wojewódzki Rajd po Ziemi Drawieńskiej im. A. Kardasa (21-22 czerwca 2013)
- Drużynowe mistrzostwa gminy Drawno w brydżu „Szuwarek” (koniec czerwca 2013)
- Powiatowy turniej piłki nożnej – Drawno (czerwiec 2013)
- Mecz piłki nożnej z udziałem polskich gwiazd piłki nożnej (29 czerwca 2013)
- Zakończenie XV edycji Turnieju brydża sportowego

Lipiec 2013

- Wędkarskie zawody spławikowe (7 lipca 2013)
- V Festiwal Krasnali: (5-7 lipca 2013)
  - Przedstawienie „O krasnoludkach...”
  - Sztuka o kulturze średniowiecza „Dawno, dawno, temu”
  - Parada łączona krasnoludków z osobami w strojach z epoki
  - Taniec w strojach z epoki
  - Konkurs kulinarny – potrawy z ryby słodkowodnej
  - Koncert DUTW
  - Punkt informacyjny – promocyjny XII Brygady Zmechanizowanej ze Stargardu Szczecińskiego
  - Występy artystyczne zespołów Klubu Wojskowego XII BZ
  - Strzelnica
  - Prezentacja i nauka gier Dalekiego Wschodu
  - Mobilna piekarnia wojskowa – warsztaty pieczenia chleba
  - Pokaz sprzętu wojskowego
- „Regaty Australijskie” z okazji 45-lecia Szkolnego Klubu Żeglarskiego „Drawa” (6-7 lipca 2013)
- Wydanie albumu pt. „Drawno w starej i nowej fotografii”

Sierpień 2013

- Mecz piłki nożnej oldbojów (sierpień 2013)
- Dożynki gminne (31 sierpnia 2013)
  - Parada wieńców i ustrojonych wozów reprezentujących sołectwa
  - Konkurs na przyspiewkę dożynkową nawiązującą do historii Dożynek Drawieńskich

Wrzesień 2013

- Wydanie monografii i przewodnika po Parafii Drawno
- Konferencja popularno - naukowa Drawno-Neuwedel (27 września 2013)
  - Drawno z dziejów dawnych
  - Wkład rodów szlacheckich w rozwój Drawna, Nowej Marchii i Pomorza
  - Drawno z dziejów nowych
  - Degustacja potraw lokalnych
  - Koncert
  - Wystawa prac twórców lokalnych
  - Wydanie publikacji z materiałami wykładowymi
  - Wydanie foldera
- Kontynuacja obchodów 700 – lecia Drawna (28 września 2013)
  - Prezentacje stoisk z rękodziełem z epoki
  - Wystawa nagrodzonych prac pokonkursowych
  - Prezentacja instytucji lokalnych
  - Inscenizacja uroczystości nadania praw miejskich
  - Turniej rycerski
  - Koncert muzyki dawnej
  - Wojewódzki Festiwal Zespołów Piosenki Ludowej, koncert laureatów – zakończenie Jubileuszu
- Wędkarskie zawody spinningowe (29 września)

Zamek Wedłów w Drawnie, rys. E. Bacztub

Zamek Wedłów na Wzgórzu

W średniowieczu przez Drawno przebiegał trakt handlowy z Myśliborza do Człuchowa. Na rzece Drawie był bród, dlatego zaistniała pilna potrzeba zabezpieczenia tego miejsca. Tym bardziej, że na rzece była granica ówczesnego Państwa (Nowa Marchia). Zadanie to powierzono braciom Zulisowi, Hasso i Ludolfowi von Wedel, rycerzom z Korytowa, którzy przed rokiem 1296 na wzgórzu przy jeziorze wybudowali zamek. Od razu zaczął on spełniać powierzone mu zadanie zabezpieczenia przepraw przez Drawę i traktu handlowego.

Zamek często zmieniał swą podległość. Obok Wedłów stacjonowali na nim Krzyżacy, Polacy i Pomorzanie Eryka II. W czasie wojny trzydziestoletniej zamek podupadł. Kolejnych zniszczeń dokonały w 1675 r. wycofujące się wojska szwedzkie. W 1691 r. runął jego szczyt północny. Reszty dopełniły wojska rosyjskie przechodzące przez Drawno w 1758 r. podczas wojny siedmioletniej. Zamek w przyziemiu wzniesiony był z kamieni polnych a powyżej z cegły. Grubość murów obwodowych wynosiła 1-1,7 m. Był trzykondygnacyjny: parter ok. 3,20m, I piętro 4m, II piętro 3m wysokości. Na I piętrze od strony wschodniej znajdowały się okna strzelnicze, możliwe że były też na II piętrze. Zamek chronił jezioro oraz strome zbocze i sucha fosa, nad którą znajdował się prowadzący do wjazdu most. W XIX w. Wzgórze zostało uporządkowane i wyprofilowane w tzw. romantycznym stylu. Tak pozostało do dziś.

Ruiny Zamku Wedłów
fot. Anna Kozłowska

Kościół w Drawnie, fot. Klaudia Mészler

*Wieża kościoła w Drawnie z XVII w.,
fot. arch. UM Drawno*

Kościół pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy

Pierwsze wzmianki historyczne o istnieniu kościoła w Drawnie pochodzą z XII w. Na jego fundamentach, prawdopodobnie w XV w., został wzniesiony nowy kościół. Różne koleje losu, a w szczególności pożary jakie w ówczesnych czasach trawiły miasto przyczyniły się do zmiany wyglądu zewnętrznego kościoła. Po ostatnim pożarze, który miał miejsce pod koniec XVII w. przystąpiono do gruntownego remontu oraz dobudowania ryglowej wieży z zegarami i dzwonami, pokrytej hełmem zakończonym żelazną chorągiewką. W 1973-74 r. w czasie jej remontu usunięto starą kopułę i założono nową więźbę dachową zakończoną krzyżem. W 2001 r. zostały zamontowane dzwony elektroniczne.

Po II wojnie światowej w czerwcu 1945 r. ks. Karol Chmielewski wyświęcił świątynię dla obrządku rzymsko-katolickiego pod wezwaniem Matki Bożej Nieustającej Pomocy. W 1951 r. powołano parafię.

Kościół zbudowany jest z kamienia i cegły na planie krzyża łacińskiego w stylu późnogotyckim. We wnętrzu znajduje się: barokowy ołtarz z 1696 r. wykonany przez Martina Hoffmana ze Stargardu, ambona z 1703 r. wykonana przez Christiana Zeidlera ze

Stargardu, drewniana chrzcielnica z XIX w., tablica upamiętniająca 112 poległych parafian w czasie I wojnie światowej, krzyż z lat siedemdziesiątych XX w. oraz witraże wykonane w latach 1987-88. W prezbiterium umieszczono epitafia Rüdigiera von Wedel i Pani von Unruh z domu Seidlitz, którzy spoczęli w kryptach grobowych pod ołtarzem.

*Wnętrze kościoła pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy,
fot. arch. UM Drawno*

Krasnale z Drawna

W 2006 r. w Niemieckiej gazecie „Frankfurter Rundschau” zamieszczono ofertę sprzedaży Drawieńskich Krasnali produkowanych przez firmę „Etruria”, z 1886 r. z gazety „Deutschen Illustrierten Zeitung”. Dotychczas najstarsza oferta pochodziła z 1893r. z Turyngii. Oferta drawieńskiej „Etrurii” przedstawia trzy krasnale: stojącego, leżącego i siedzącego na pieńku za ceną 90 marek. Firma oferowała również terakotowe scenki rodzajowe z bajek (np. Jaś i Małgosia, Kopciuszek, Czerwony Kapturek, Królewna Śnieżka i 7 krasnali). Proponowanych wzorów było ponad 100, a motywem przewodnim były krasnale. Niestety, nie wiadomo kiedy zaprzestano w Drawnie „krasnalą” produkcję. Najprawdopodobniej zakład upadł w okresie kryzysu

Krasnale z drawieńskiej „Etrurii” – oferta handlowa z 1886 r., fot. Zwergen-Park, Trusetel.

Drawieński Festiwal Krasnali, fot. arch. UM Drawna

światowego. Nie zmienia to faktu, że Drawno należy do „kolebek” terakotowego krasnala ogrodowego. Siedziba firmy mieściła się przy dzisiejszej ulicy Choszczeńskiej. Po wojnie budynek fabryki służył różnym funkcjom, obecnie znajdują się tu warsztaty samochodowe.

Od roku 2009 w Drawnie organizowany jest „Festiwal Krasnali” nawiązujący do przeszłości.

Urząd Miejski w Drawnie
ul. Kościelna 3, 73-220 Drawno
tel.: +48 957682031 fax: +48 957682505
e-mail: poczt@drawno.pl
www.drawno.pl

Centrum Informacji Turystycznej
w „Spichlerzu”
tel.: +48 957682199
e-mail: cit@drawno.pl

Zdjęcie na okładce folderu: Drawno z lotu ptaka, fot. Z. Tomczak

Europejski Fundusz Rolny na rzecz rozwoju obszarów wiejskich: Europa Inwestująca w Obszary Wiejskie
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 LEADER
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na Lata 2007-2013